

Din dieta ungară.

În ședința dela 12 Martie, *Tarnoczy* se declară pentru primirea ambilor paragrafi. Vorbitorul se ocupă cu aserțiunile de deunăzi ale lui *Thaly* privitoare la naționalități și accentuează, că Slovacia Ungariei de sus așa au scituit să se însuflească (???) pentru cauza ungarismului și a statului maghiar, ca și ei înșiși Ungurii.

Thaly declară, că a fost departe de el (???) intențiunea de a vătămă vre-o naționalitate din țără ori a trage la indoială patriotismul ei.

Eugen Zichy dice că, decă guvernul ar fi adus proiectul fără § 14 și fără negarea drepturilor naționale în § 25, desbaterile s'ar fi isprăvit în câteva zile. Respinge paragrafi.

Ludovic Horvath dice, că anulă al doilea de serviciu la voluntari e o rușine pentru armată. Cea mai mare pedecă e necunoștința limbei germane și decă această piedecă trebuie înlăturată. Moțiunea lui *Gajary* nu o primesce, pentru că dispozițiunile instrucțiunii atârna de ministrul comun de războiu. De aceea concesionile se se ia în lege. E o greșelă a se susține, că limba instrucțiunii armatei e un drept al coronei. Vorbindu mai departe contra legii, dice că grosul populației sprijinesce pe opoziția în lupta contra acestei opere a guvernului.

În această zi partida guvernului a ținut o conferință, în care *Alex Hege-* *dus* dice, că tăcerea lui *Tisza* la atacurile nedemne îndreptate contra partidei sale l'a legat și mai strins cu partida. Vorbitorul e convins, că loviturile valurilor curentului țării se vor spulbera ia atomi de figura cea tare a ministrului-președinte, care va sta la locul său ca un far luminător. S'au ivit îngrijiri, că ministrul-președinte va părăsi mai târziu postul său. Partida însă nu poate presupune o astfel de hotărâre, care ar fi o grea lovitură pentru țără. Vorbitorul a luat cuvântul nu ca să întrebe pe ministrul, ci ca să contribuie la împrăștierea acestor îngrijiri odată pentru totdeauna.

Ministrul *Tisza* declară, că nu-i adevărat că vrea să se retragă. El nu va rămâne la locul său numai cât timp îl va suferi acolo coróna și majoritatea, ci cât timp Dumnezeu îi va da putere și sănătate, atâta timp va rămâne la locul său în interesul afacerilor publice.

Mare fii bucuria mamelucilor la auzul acestei declarațiuni. Sacul cu grăunțele este asigurat.

Stânga extremă a ținut și ea conferință și a hotărât să continue în cameră, cu toate puterile, desbaterile asupra legii militare. Decă însă guvernul face să cadă al doilea an de serviciu, ori face să se ia în lege dispozițiunea pentru limba ungară la esamen, atunci partida e gata a înceta cu desbaterile.

SCRILE PILEI.

Corupția parlamentară ungară. Cățiva deputați conservatori, spune „*Deutsches Volksblatt*“, au făcut cercetări în cancelaria prezidială a camerei deputaților, ca să afle căror deputat li s'au secestrat diurnele cu mai mult de 1000 fl. și au aflat, că astfel de secestre li s'au făcut la 81 deputați din 452. Dintre acei 81 deputați sunt 49 guvernamentali și 32 opoziționali. Probabil, că aceste date se vor aduce înainte în ședința publică, decă după regulamentul camerei își pierd mandatele acei deputați, ale căror diurne sunt secestrate judecătorește în sumă mai mare, decătu făc diurnele pe trei luni.

Uneltiri kulturegyletiste. Comitetul Kulturegyletului a hotărât în ședința dela 12 Martie n. să înființeze un asil ori grădina de copii în Hunedóra, în Șimbor lângă *Cohalm* o școlă. — Ce caută Kulturegyletistii în comune neungarești? Cred ei că Românii își vor înstreina copii lor, dându-i pe mâna uneltelor maghiarilor? Amar se înșelă.

Rămășițe dela Români. În urma săpăturilor făcute de societatea de antichități din comitatul *Albei* de jos, în grădina veduetei *Fr. Rehman* din *Alba-Iulia* s'a dat de urma unei întregi clădiri de pe timpul Romanilor, care odinioară a servit ca baie (scaldă). Acum doi comisionari ai susu țerei societăți fac săpături la o localitate, ale căreia podele de mosaic și galeria făcută din cărămiți stau încă întregi de tot. Sub podelele odăei este loc gol, unde țevile cuptorului s'au aflat asemenea în bună stare.

Emigrare. Precum i se scrie din *Pojun* lui „*P. Ll.*“, în *Nemsova* au arestat gendarmii ungaruri vr'o 20 de țărani tocmai în momentul când se trece granița în *Moravia*, ca apoi să emigreze la *America*. Va să dică stăpânirea ungară totu numai cu gendarmii și cu temnițele vrea să impedeze emigrarea?

Sinuciderea unui colonel. În ziua de 14 Martie s'a sinucis în *Alba-Iulia* co-

lonelul *Zathureczky Karoly* dela regimentul 62 de infanterie. Foile ungaresci flă deplângu amar, deorece se dice că sinucisul pe lângă ostașu bun ar fi fost și „bun maghiar“, măcar că numele nu-l arată a fi fost nici pe departe de viață ungară. La secționare s'a constatat, că 2 glonțe de revolver și-a descărcat în piept și unul în frunte, după care și muri. Se dice că nise incurcături bănesc l'ar fi făcut să se omore.

Impușcat. Ni-se spune, că în ziua de 1 Martie finanțului ungar Peter *Antal* a impușcat cătră *Predeal* pe *Staicu Dan* *Căprioară* din *Rășnov*, din pricină, se dice, că acesta ar fi voit să treacă marfă ca contrabandă.

Conservatorul din București. „*Românul*“ scrie: „Ministrul de instrucțiune este în tratări cu un profesor de violă din *Praga*, care va veni în *București* spre a da lecțiuni la conservatorul nostru în locul decedatului *Wiest*.“

Foc. În *Cornețel* au ars șurile lui *Todor* *Tochița*, *Macarie Ioan* *Stefan* și *Macarie Toma* *Stefan*. Tote au fost asigurate pe câte 100 fl., der pagubele sunt mai mari: a celui dinteu 107 fl., al celui de-al doilea 188 fl., al celui de-al treilea 140 fl. În *Rășinari* a suferit *Aleman* *Gurcoiu* o pagubă de 280 fl. și *Neculae Băncilă* de 20 fl. În *Veneția* a suferit *prăvălașul Comanic* o pagubă de 500 fl.; focul s'a născut prin esplodarea unui urciur cu petrol. *Boltașul* a alergat pe stradă cu hainele aprinse, der vecinii l'au stins. *Barba* și *părul* îi s'au părțit, și mâinile au arsur. În *Șinca nouă* au ars trei car de fân ale lui *Ion* *Flucuştu-Tuoț*. În *Șelimbert* au ars edificiile economice la șapte Români.

Amintire din 1848.

La 11 Martie n. s'au implinit 40 de ani, dice „*Sieb. D. Tgblt*“, de când *Sibiul* a fost teatrul unor fapte rușinoase din partea cetelor ungaresci revoluționare.

După ce în 3 Martie 1849 au fost cumplit bătute cetele lui *Bem*, în loc ca *Puchner* cu trupele sale să urmărească pe inamicul bătut, se puse pe odihnă, er *Bem* viclenul adună repede ce putu din cetele sale împrăstiate și, prefăcându-se că merge asupra *Sighișorei*, porni asupra *Sibiului*, care nici nu se aștepta să fi atacat. În sera zilei de 13 Martie, venindu' în ajutor și cetele conduse de *Grigore Bethlen*, ocupă *Sibiul*, ai căror locuitori fugiră pe unde putură,

la lumina caselor și șurilor aprinse de granatele tunurilor lui *Bem*.

Una din rușinoasele fapte ce le făcură cetele ungaresci este următoarea:

Iosif Benigni, nobil de *Miltenberg*, secretar de războiu c. r. în peniune și redactor al foiei de atunci „*Siebenbürger Boten*“ avea o casă cu un etagiu în *Hundersriken* (spinarea cnelui), al cărui catu de susu îl locuiau el cu familia sa. Când *Sibiul* fu amenințat, familia luă pe bătrânul *gran bolnav* și-l puse într'un car, în care plecară și sócra fiului său mai mare și nepoții acesteia. Carul sta încă înaintea casei, când cetele seltabice intraser în oraș și se apropiu de centru, deorece caii spriați de lumina focurilor caselor ce ardeau și de pocnetul impușcăturilor nu voiau să se misce din loc.

În aceste momente de strimtorare veni un husar de-ai lui *Kossuth*, impușcă asupra carului și se duse, că să se întorcă imediat cu mai mulți husari, cari descălecară, tîrî din car pe bătrân, pe bătrana femeie, care fiind rănită prin impușcătura de pistol caduse într'un ușor leșin, o aruncară pe stradă ca murtă, er copii fură mântuiți prin raziul servitorei, care era *Sécuciană*.

Benigni fu tîrît în locuința sa și în odaia de dormit fu impușcat de husarii lui *Kossuth*, casa jefuită și carul dus cu ei. Bătrana femeie însă fu scpată cu viață de vecini.

Benigni își atrăsese ura revoluționarilor ungaruri din pricina celor scris de el în *diarul* numit, care însă acuită fiind cu „*Herm. Ztg.*“ a devenit o foie ce sprijinesce interesele de maghiarizare ale stăpânirii și șovinștilor ungaresci.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“

(Serviciul biurolui de coresp. din Pesta)

Berlin, 18 Martie. „*Börsencourier*“ este autorizat a declara toate faimele despre o nouă căsătorie a fostului rege *Milan*, de nise născociri.

Paris, 18 Martie. *Boulangier* acompaniat de mai mulți deputați boulangiști a plecat la *Tours*, unde a sosit er după ameză fiind primit de cătră unii cu strigări de „*vive Boulangier!*“, de cătră alții cu fluierături.

Sofia, 18 Martie. Organul guvernului bulgar „*Svoboda*“ stătucesce pe statele balcanice ca să se apropie strins unu de altu și în unire să se opună tendințelor *Rusiei*, cari nisuesc la nimicirea *Bulgariei*.

noscutul fără de a dice o vorbă se căută în buzunare, scose cremenea și scăpără. C'o blândea aparentă, veni în fața mea luându-și și arma. Aprindându-mi țigara, am ales una mai bună dintre celelalte și l'am întrebat: obicei-nesci să fumezi?

„M'am îndatinat d-le“ dise el. Asta era cea dinteu vorbă ce am auzit o dia gura lui și am observat, că nu exprimă bine câte-o silabă, de unde am dedus, că el încă e călător ca și mine și că nu e audaluzian.

„I-ți va plăcea așa cred“, imbiându-l c'o *havana*.

Inchinându-se puțin, își aprinse țigara dintr'a mea, imi mulțumi c'o nouă închinăciune și încep să fumeze cu multă plăcere.

„Oh“, strigă el, lăsându se se înalțe din gură și nări verigi de fum, „de când n'am fumat“.

În *Spania* o astfel de țigară primită nasce aceleași legături de prietinie, ca în *Orient* sarea și pânea împrumutată. Omul meu se făc mai vorbăreț decă speram. Uneori se da ca și când ar fi din ținutul *Montilla* și se vedea, că nu prea cunoște regiunea, că nu scie cum

se chiamă fermecătorea pajiște în care ne aflam, nici numele satelor din împrejurime; și în fine când l'am întrebat că vechița păreții derimați dela cotitură, vechile șanțuri și pietrele cioplite, el imi mărturisă că nici odată nu a dat atențiune la de-al de astea. După ce își laudă calul, ce percurge în câte un galop măsurat câte 30 de miluri, de odată se ridică spariat și mănios, că prea mult a spus.

„Fiindcă am avut un lucru grabnic în *Cordova*“ continuă el zăpăcit. „Aveam de lucru cu nise judecatori într'o afacere de piră“. Grăind astfel privi spre visitul meu *Antonio*, care își țintea ochii în pământ.

Umbra și isvorul într'atâta m'au fermecat, că m'au venit în minte bucașile de șuncă ce prietini mei din *Mantilla* le puseră în traista servitorului meu. Am scos decă șunca și am invitat pe streinul să ia și el parte la ospătarea mea. Decă n'a fumat de mult, imi diceam eu, de bună sémă că nici nu va fi mâncat nimic de 48 ore. Măncă asemenea unu lup hemesit. Din contra servitorul meu luă foarte puțin și mai puțin încă beu, er din gură i nici o

vorbă nu se auzea, cu tote că dela plecare mea până acum era vorbăreț fără sémă. Streinul, așa se vede, că l'a scos din fire, căci o neîncredere împrumutată îi făcea să se depărteze totu mai mult unu de altu. Pricina n'o puteam sci.

Să sfîșim și cele din urmă bucăți de pâne și șuncă; am sorbit apoi fumul țigarei a doua; am poruncit servitorului să pună șeua pe cal și tocmai vream să-mi iau ziua bună dela el când mă întrebă, că unde voescu să mă culc?

Nebăgându în sémă semnele vizitului, i-am răspuns că în cărciuma dela *Cuervo*.

„Rea găzduire pentr'un om ca d-ta domnule. Și-eu mă gâtesc să merg acolo și decă-mi permiți, te voi însoți“.

„Prea bucuros“ i-am răspuns redicându-me pe cal. Vizitului care ținea capetrul imi făc de nou sémă cu ochiul. C'o dare din umert i-am răspuns, ca și când l'aș liniști, că eu sunt prea încrețut în omul acesta; apoi am plecat.

Antonio, gândindu-se la povestea streinului cu calul său ce face treizeci

de miluri într'un galop, era foarte îngrijat. Din semnele lui am înțeles numai decătu pe cine am alături de mine, der mie nu-mi păsa. Cunoșteam caracterul spaniol și sciam că nimic nu mă îndreptătesce să mă tem de omul care a mâncat și fumat împreună cu mine. Ba dincontra, însoțirea noastră o ținem ca un fel de apărare și siguritate față cu primejdiile ce puteu să mă întimpine. Mie imi plăcea că lă vedu călărind alături de mine liniștit și blând.

Speram că pe încetul îl voi face să intre cu mine într'o conversație confidențială și în mânia privirilor vizitului meu mă simțam foarte liniștit. Începu să-i povestesc despre pungași ce opresc pe drumuri în cale, se înțelege cu ore care respectu. Pe timpul acesta era în *Andaluzia* un hoț renumit cu numele *Jose-Maria*, care umplu totă lumea cu faptele sale eroice. Decă *Jose-Maria* ar fi alături de mine gădeam eu? . . . Povestii istoriile ce le sciam despre acestu erou.

„*Jose-Maria* e alu dracului voinic“ răspuns streinul rece. Eu îl privi cu atențiune și am aflat că descrierea

Din camerele române.

Senatul. Ședința dela 24 Februarie.

D-lu P. Grădișteanu dă citire raportului comisiei privitoare la ridicarea statutei lui Matei Basarab în locul bisericii Sărintar, decăzute în ruină, prin care comitetul delegaților lasă la aprecierea guvernului, decă trebuie să facă să dispară o biserică din centrul orașului, menită a fi o adevărată catedrală a capitalei. Acosta decă va avea fonduri necesare.

D-lu Greceanu nu e mulțumit de raportul delegaților, de ore-ce acest raport nu conchide la nimic.

P. S. Mitropolitul Primat vorbește de amendamentul propus de d. Greceanu și respins de comitetul delegaților. Prin acest amendament onor. senator a voit să se asigure reedificarea bisericii Sărintar. P. Sale i pare rău de hotărârea luată de comitet, căci e de trebuință creștinilor existența în acest loc a unei biserici.

Mai vorbește apoi Mitropolitul Moldovei tot în sprijinul tezei de mai sus.

Se pune la vot sub-amendamentul d-lui Greceanu. Sub-amendamentul în chestiune propune ca să se încuviințeze de guvern sume indispensabile pentru facerea planului reedificării bisericii Sărintar. Banca prelaților declară că se abține.

Sub-amendamentul este respins. P. S. prelați sunt supărați, P. S. Mitropolitul Primat protestează, declarând că s'au abținut tot prelații dela vot, de ore-ce n'au voit să arate că din această chestiune fac o chestiune de politică.

CONVOCARE.

Reuniunea română de gimnastică și de cântări va ține *adunarea generală* pe anul 1888, Duminecă în 12/24 Martie 1889 la 11 ore antemeridiane în sala de cântări, Strada Scheilor Nr. 132, casele d-nei Elena G. Ioan.

Sunt rugați domni membri a lua parte în număr cât se poate de mare. I. Lenger, m. p. I. Bozocanu, m. p. preș. notariu.

Brașov, Martie 1889.

Reuniunea femeilor române și Crăciunul în Deva*.)

(Fine).

In aceea zi fatală (5 Februarie 1888) avea comitetul reuniunii femeilor să pregătească ordinea de zi pentru prima *adunare generală constituantă, convocată*

*) Ținându-se s'ămă de dreptul de apărare, dăm loc acestei corespondențe lăsându-se răspunderea pentru cele cuprinse în ea în sarcina scriitorului. Red.

premergător prin diare. pe ziua de 11 Februarie 1888. Prin concludere din 4 Decembrie 1888 au fost recercați amândoi secretarii să aranjeze sub răspunderea proprie și un bal, pe ziua adunării generale.

După întărirea statutelor 13 luni d-na presidentă a totu amănătu luarea pașilor pentru convocarea adunării generale, din erna în primăveră, din primăveră în veră, din veră în toamnă, din toamnă în iernă. F. H. L. abia târziu pe la spatele d-nei „presidentă actuală” s'ascandalisat de acest „curs normal” era „elementele turbulente” erau grăite de rșu de Galeotto, un fel de opinie publică, ce domina atunci în Deva.

Unui bărbat de încredere, acum în Arad, îi plesni însă prin minte, că nu a fost tocmai oportună hotărârea luată, să se amâne balul și adunarea gener. erna. Amu fi s'erați Români, de ce să păgubim bieții secretari, să ostenim publicul din afară în capu de erna, mai bine la veră un mai al strănic. Sfatul bătrânescu tinerii însă nu-lu mai ascultară.

Sub aceste auspicii se ține apoi fatala ședință.

Secretarul Petru Drăgits se scusă pentru unele „neexactități”, ce voru fi obvenind, pte în proiectul raportului general compus de el; recunose că a luat unele „informații”. La ce d-na cassieră îi replică, că a fost prea modest d-nul secretar. Declară de „exact” proiectul cetit „și” de d-sa; a datu chiar și unele „informații”, și îl recomandă spre primire, împreună cu d-na presidentă.

Proiectul numai „după” aceste recomandări s'a cetit și abia la urma urmelor, după ce d-na cassieră, presidentă cu bărbății d-loru intraseră în discuțiune personală cu mine, s'a primitu adausul propus de mine, și fără de care raportul general era neexact.

Etă textul de certy:

Cu ocaziunea petrecerei M. S., a monarhului nostru, în ziua anului trecut, fiind și Alt. S. A. F. d. E. în Deva, a binevoit a se interesa de produsele industriei noastre de casă și totodată aflând despre existența reuniunii noastre, a făcutu comandă de perdele pentru 6 ferestri. Comitetul, pentru a satisface acestui înalte comande, a decis se procura modele de perdele dela întreprinderea „Furnica” din București, a se efectui comanda conformu modelelor acestora în regie proprie. Perdelele aceste sunt în parte gata și D-V. Vă puteți convinge cu ochii despre frumseța lor.

„Acosta este prima întreprindere a reuniunii noastre și nu fără cuvântu ne putem mândri, că cea dintâie comandă s'a făcutu din partea unui membru al casei domnitoare.”

E vorba aci despre o încercare târziu propusă de d-na cassieră cu perdele făcute la Orăștia de o membră în comitet, forțe zelosă, care și de altădată a ajutat reu iunea. Încercarea acosta s'a făcutu în timpul din urmă, după ce dna v.-presidentă, prin conclusele luate de comitetu dintru început, făcuse deja gata 6 perdele, și a rămasu cu alte 2 pe capu, neprimindu-le comitetul. Comanda era de 6 perdele. Întregu pasagiul „numai” cele 2 perdele le amintesc și retace pe cele 6, respective 8 ale d-nei vicepresidentă.

Extrast din raportul generalu modificat ce s'a primit și îl am în originalu, subscris de mine și secretarul D. P.

„Cu ocaziunea petrecerei M. S. la manevrele din Deva (1887) arhiducele F. F. d. A. E., vădendu țeseturile alese în casa d-nei vicepresidentă, unde era încuartat, s'a adresat cătră d-nea de casă să-i efectuiască însași 6 perdele pe sema castelului său din Enns, întocmai ca cele vădute. Folosindu-se de ocaziune d-na casei a atrasu atențiunea A. S. I. asupra reuniunii noastre, care a primitu în modul acesta însăși comanda, încredinându-se cu executarea d-nei vicepresidentă, care a avut bunătatea apoi a anticipa toate speșele; a datu chilie, luminat, încălditu și parte din viptu pentru 2 lucrători — aproape 3 luni — gratuit, pe lângă ostenele avute.”

Pasagiul de certy a rămasu aproape neschimbat și în raportul nostru.

Încătu pentru pretinsele „vătămări necualificabile” din această ședință, voi reveni. Destul, că „actuala presidentă” s'a folosit de micle neînțelegeri și a amănătu a 4-a oră adunarea generală, convocată pe 11 Febtuarie 1888, și până în ziua de azi, 2 ani sunt trecuți dela întărirea statutelor. Adunare generală ca în palmă. Fără să aibă acestu dreptu său să recerce comitetul reuniunii a pretextat „agitarea spiritelor”, până să mai domolescu. F. H. L. nu s'a genat și a recercat interveniunea poliției să mă „scotă cu haiduc”, decă voiu cuteza a merge la adunarea gen. și la balu.

Intervenirea cu tact și demnitate a domnului primar însă, a ricitu pofta de provocare, și astfel „arangerul” Augustu A. Nicoră nu a fostu „scos din balu” de „ospele” F. H. L.

Destul, că cele 2 dame cereau „satisfacție”. Să adresez o epistolă d-nei presidente, în care să mă rog de iertare de D-sa, d-na cassieră și comitetul întregu pentru „vătămarea necualificabilă” etc. Eu doriām pace neumilită, concordie între frați și surori și le-am propus să poftescă cele 2 dame cu bărbății d-loru la locul de certy, fiă comitetul de față și le dau declarațiun de destulitate, fără a „recunose” vătămarea și decă totuși să „simtă” vătămata, le rog să nu se „simtă”, deorece nu mi-a fostu intențiunea să le vatăm D-lu F. H. Longinu însă, ca și frate său, aveau să-și „retragă” cuvintele vătămătoare, mi-a fostu condițiunea. Ei, acosta nu mi-s'a garantat, nici nu mi-s'a promis și așa au rămasu bunele mele intențiuni — baltă. Fui silitu a intența, sub nrul 1026 bf. 1888, acust pentru vătămarea de onore contra amintitilor domni.

Sub devisa „satisfacție”, apelându la simțul cavalerescu al casei române, nu s'a genat F. H. L., spriginitu de d-lu Dr. Petco, a angagia și casina română, unde eramu călduros și bine vădutu. Aducu hotărârea, că „decă nu dau satisfacție cerută de dame”, să părăsesc casina. Cine au adust acestu concludu? 1. Fratele lui F. H. Longinu,

carele m'a vătămatu (ulterioru pirtu), ca provocatoru, acuatoru și judecatoru. 2. unu neamă a lui Dr. Petco, amic u din copilărie cu mine, carele mi-a spus sinceru, că „trebuie să mă jertfescă”, 3. unu funcționar subalternu de stat, neînșurat atunci, secretaru al institutului de bani „Hunedora” (unde d-lu Dr. Petco e directorulu), 4. unu funcționar la comitat, pe care în viața mea totdeuna l'am cinstitu și iubit.

Hotărârea a fostu adusă cu majoritate de votur. Să le fie de bine! Mie mi-a folositu acestu votu, mă ocupu serile cu studii serioșe.

Nu a toștu destul „satisfacție” acosta. De ce să nu ne desbinăm și la institutu „Hunedora”? Totu F. H. Longinu ia inițiativa. D-sa e avocatulu institutului. Iși dă demisiunea. Părintele George Nicoră a fostu primul care a propus și s'a primitu cu unanimitate neprimirea. L'a rugat să renunțe dela „satisfacția damelor” și să ne „impăcăm” cinstitu.

Nu s'a învoitu F. H. Longinu. Tata părăsesc atunci comitetul. S'a folositu de acestu privilegiu F. H. L. și spune verde comitetului, că cere „satisfacție”. Comitetul „cavaleru”, cu majoritate de votur ia și elu hotărârea — contra statutelor — că, decă nu dau satisfacție cerută de dame în 3 zile, să abdicu dela postul meu, decă nu, să mă destitue. Nu am abdis, ca să am actă la mână. Dér omenii sunt cumint. Nici la protocolu, nici în actulu de destituire nu sunt „motivele” seu vre-unu ș din statute indicat, ca să nu se blameze și așa pte F. H. L. să dică ce vrea, eu cu actulu destituirei nu-lu potu combate. Desmintă-mă însă d-nii Dr. Lazaru Petco, ca directoru, Ioan Papiu, ca vice-director, Ioan Simionacu, ca comptabil, Ioan Lazăriciu, ca cassaru, m. consiliulu George Nicoră, Loginu Ardeleanu, Petru Zarea, Ioanichiu Olariu ș. a., decă am fostu din „alte motive” destitutu. Eu eram punctuos, zelos și cu durere de inimă cătră institutu și declaru pe ori și cine de uneltitor și clevetitor, decă va sustine „alte motive” și nu le va dovedi.

Dér nu s'au indestulitu cu satisfacție dată. De ce să nu vire foculu și în comitetul „reuniunii femeilor”? Mă pomenescu deodată cu următorea epistolă recomandată:

Domniei Sale d-lui Augustu A. Nicoră în Deva.

Vătămându D-Vostre în ședința comitetului „Reuniunii femeilor române din comitatul Hunedora” ținută în 5 Fauru a. c. în localitatea casei române din Deva, atăt pe președinta, vicepreședinta, cassiera, cât și întregu comitetulu*) acestei Reuniuni într'unu modu necualificabil, — și trecându de atunci unu timp tare lungu fără de a Vă fi făcutu datorința! — așa mă vedu necesitată în interesulu Reuniunii noastre, și ca să-și potă comitetul continua lucrările sale pacnicu, până la o altă dispozițiune a adunării generale! a Vă dis-

*) D-na vicepresidentă și întregu comitetulu nu era de față, numai mama mea și 2 dame înrudite cu presid., 3 votur, în locu de 6, § 18, statute.

lui Jose-Maria, așa cum se pte citi pe tte afișele orașelor din Andaluzia, se potrivește de minune cu streinul meu. Da, fără îndoială. Veți, gândem eu, pșu blondu, ochi vineți, gură mare, dinți frumoși, mâni mici; cămașă fină, scurteică cu nasturi de aur, cămașă de piele albă, calu murgu... nu pte fi îndoială.

Dér să cinstim pe necunoscutulu.

Am ajunsu la cărciumă. Ea era întocmai după cum mi-o descrie tovarășul meu, adecă una dintre cele mai miserabile din câte am vădutu vre-odată. O chiliă mare era cuhnă și sufrageria și dormitoru. Pe-o lespede ardea foculu în mijloculu casei, ér fumulu se ridica la ore-care înălțime formându de-asupra noastră ca unu strat de nor. De alungulu unui pte erau intine cinci până 'n șese piei de catări ce servu dreptu așternutu călătorilor. Douăzeci pași de parte de casă era unu felu de șopromu dreptu grajd u pentru cai. În minutulu acesta nu vedem nioi o suflare de omu pe-aci, afară de-o babă bătrână și-o fată ca de 10—12 ani, amândou negre ca funinginea și îmbrăcate în nisce haine adrențose și murdare. Etă totu ce a rămasu din poporațiunea vechei Munda-

Boetica, diseiu în mine. O Caesar! o Pompejus Sextus! cum v'ați mira voi de v'ați întorce ér în lume.

Vădendu pe tovarășul meu, bătrâna femeie surprinsă strigă: oh! Don Jose!

Don Jose își increți sprincenele și își ridică mâna poruncitoru, ér bătrâna tăcu îndată. Intorcându-me spre vizitiulu meu, i-am făcutu semn că sciu totu despre omulu cu care mi-voiu petrece noptea întregă. Cina a fostu cu multu mai bună de cum așteptam. Pe măscioră răzimată numai într'unu picioru ni se puse înainte unu cocoșu bătrân bine pregătitu.

Cocoșulu striga din nou după vinu. Bine hrăniți, am întorsu ochii spre unu pte pe care era acățată o mandolină, și am întreatu pe fetișora care ne servia, decă scie să cânte pe instrumentu.

„Nu sciu” răspuse ea „scie însă Don Jose așa de frumosu.”

„Fi bunu” diseiu întorcându-me cătră elu „și cântă-mi ceva; iubescu cu patimă musica d-vostă națională.”

„Nu potu refusa, ori minți nimicu unu domnu așa de cinstitu ce mi-a datu țigări așa de escelente” strigă Don Jose voiosu. Luă apoi mandolina și

cântă; vocea lui era cam dură dér cu tte astea plăcută, ér cânteculu seu bizar și melancolic; din cuvintele lui însă nu pricepemu nimic.

„Decă nu mă înșelă” i-am dșu „cânteculu acesta n'a fostu spaniolu. Astfelu de cântec am auditu în Provinces, ér cuvintele cred că sunt basce.”

„Da”, răspuse Don Jose cu glas închis. Pune apoi mandolina la o parte și punendu-și mânil cruce privia în jaticulu aproape stinsu c'o tristeță vedită. Luminat de lumina lampe de pe mica mșuță, îi veni în minte, așa cred, diavolulu lui Miltonu. Pte ca și acela, tovarășulu meu de drum, se gândea la locul ce l'a părăsit, la exiliulu în care l'a aruncat vre-o greșelă. Vrem se reincepu conversația, dér elu nu-mi răspundea nimicu. Bătrâna femeie se culcă într'unu colțu al casei. Tinera fată o urmă. Atunci vizitiulu meu se sculă și mă chemă să mergu cu elu în grajd; la vorba lui însă Don Jose, ca și cum s'ar fi trețitu grabnicu din somn, îl agrăi c'o voce morăitoare întrebându-l unde se gătesce să mergă.

— „In grajd” răspuse vizitiulu. „Pentru ce? Caii au ce să mănec. Culcă-te aci căci domulu te lasă.

„Me tem că i se va fi întâmplat ceva calului stăpanulu meu; mi-ar plăcea să-lu veți însuși d-ta ca se sci ce se facem cu elu.”

De-aci era clar că Antonio vrea să-mi vorbească între patru ochi; eu însă n'am vrutu să nascu băneli în Don Jose, căci după cum stau lucrurile, vrem cu ori ce pretu să arăt credere deplină.

Am răspunsu dér lui Antonio că nu mă pricepu la cai și că aș dormi.

Don Jose eși după elu și se reîntorse apoi numai decătu. Imi spuse că calulu n'are nimicu, dér vizitiulu meu îl ține a fi unu animalu așa de scumpu că-lu frcă cu scurteica lui ca să-lu aducă în focu gândind să-și petrecă întrega nopte cu lucrulu acesta. Eu încă mă trântii pe unu țolu, acoperindu-mă cu halatul ca se nu mă conturbe nimeni. Don Jose, după ce își ceru iertare să-lu lasă să se culce lângă mine, se trânti dinaintea uși după ce își puse nouă cremene în pușcă și-o aședă cu grijă sub traista ce-i servea dreptu perină. Cinci minute în urmăne pofrirăm împrumutat „nopte bună” și adormirăm cuprinși de unu somn adencu.

(Va urma)

pensa dela mai departea activitate a secretariatului și vă provocă ca în timpul celui mai scurt! să predați actele aflătoare la d-vostre d-lui secretar Petru Dragits, pe carele despre acesta dispozițiune a mea l'am incunoscintat se parat.

Deva, 22 Februarie 1888.

Ana Petco, m. p.
președinta reuniunii.

Diua următoare recercai pe d-lu Nichita Luculeț și însoțit de d-sa m'am prezentat la d-na vicepresidentă, d-ra controloră, la toate damele din comitetul reuniunii și la neamurile d-lor; unanim m-au declarat, că nici nu le-am vătămă, nici nu se simt vătămă. Din curtoasiie am adaus eu apoi, că le rog să se nu se simt, deore ce eu am avut conflictul exclusiv cu F. H. L. și fratele și soția d-sale, d-lu Dr. Petco și soția d-sale. Cu această ocașiune am fost chiar bine primită.

D-lu F. H. Longin și susține însă prin public, că am „umblat din casă în casă, de pretutindenea m'au dat afară“, sum din „tote familiile expulsat“, precum dovedesce actul judecatoriei singulari n. 1026. ex 1888. bf. din Deva. Mă declar de „mort social“.

Destul, că îi adresez d-nei presidente un răspuns, că nu pot ține cont de scrisoarea d-sale, de-orece § 23 dispune așa: „președinta conduce adunările generale și ședințele comitetului; supraveghează executarea în afară, scotreză din când în când cassa reuniunii și dispune în toate casurile, ce nu sunt rezervate adunării generalei ori comitetului“; §-lu 22 înșiră între funcționarii reuniunii 1) președinta, 2) vicepreședinta, 3) casiera, 4) controlora, 5) secretarii etc. și dice: „toți funcționarii se aleg pe 3 ani“ de cătră adunarea generală, ce are să se convoce totu anul, după § 12. Er § 29 dice: „funcționarii sunt răspunzători comitetului, er comitetul adunării generale.“

Nu are deci dreptul d-na presidentă a mă dispensa de capul său. D-er nu e nici „actă“ hărtia privată citată, căci §-lu 31 dice: „tote actele reuniunii le signeză președinta, împreună cu unul dintre secretari și se provod cu sigilul reuniunii“. Am exprimat d-nei presidente, că nici nu e bine să abdică ca să se nu crează un pericolos casu de precedentă pentru ceilalți funcționari. In vecii vecilor vomu ave certă, căci fiitorei presidente încă îi pote veni acelașu gustu. Femeile ușor se „simt“ ofensate și greu iertă. Dovada sum eu. La urmă rog pe d-na presidentă să se nu mai insiste pe lângă afirmarea cu „vătămarea incualificabilă“, a d-nei vicepresidente și a „integrității comitetu“, deorece — conformu declarațiunii în aceea epistolă alăturate subscrisă și de martorul Luculeț — afară de d-sa și d-na casieră, nimeni nu se „sême“ vătămă. Și cu d-loru bucuros mă impac, incredinez și numai bărbatul, ca să mă înțeleg directu cu

d-sa. Am trimis chiar pe tata și s'a dusu acasă la d-na presidentă, de i-a făcutu declarațiun de satisfacție.

Tote înzadar! Destul, că secretarul colegu face unu protocolu din fatala ședință, cum că aș fi folosit „presiuni neurbane“, d-na presidentă provodă comitetul și în ultimul moment — devenind bolnavă — rog pe d-na „vicepresidentă“ să președeze. Se și prezentă d-omna vicepresidentă, mama mea, unu bărbat de încredere și eu. De cdată întră furiosu fratele d-lui F. H. Longin și mă provodă să „părăsesc casina“, ca să „între damele“.

La momentu intervine d-na vicepresidentă și invită d-nele să între, d-sa garantă ordinea. Atunci aduce servitorul și-i poruncesce acestuia unguresc: „se mă deo la momentu afară.“ Ilu rog de nou d-na vicepreședintă. Inzadar. Cursa era infernală. Decă mă mișcamu numai, mă băteamu cu „un servitor“; fiă fi fost rezultatul ori carele, în familiă onestă nu mai aveam intrare. Eramu nimicitu moralicesc. D-deu mi-a datu însă o rară prevedere și stătui ca o stâncă. Urmările? Unu duell. L'am crestatu în 4 locuri pe acestu micu „agentu provocatoru“. Clicașu sbiera focu, — deodată amuți. De repețe ori m'am datu cuvântul de onore, că numai „odată“ măcaru să-și calce pe inimă d. F. H. Longin, ca și mine, să ne intrunim și să decidem în o ședință a comitetului „convocarea adunării generale“. Aceea apoi facă ce vrea și cum vrea. Eu nu mă obrud, ca d-sa. Să înțelege am să funcționez negenat, ca secretar. Nu în virtutea unei „gratie“, ci în virtutea „statutelor“. — Am și eu simțu de onore și consciință „dreptului“ meu. Nu e reuniunea a mea, seu a lui F. H. Longin, ci a „femeilor române din comitatul Hunedorii“. Adunarea generală trebe să facă aceea, ce și-a permis d-na „presidentă“, cu „incălcarea“ statutelor.

E unu neadeveru așadere ce dice F. H. Longin, că eu sunt „pseudo-secretar“, că „actuala presidentă“ m'a destituit „din postul meu“, că „reuniunea“ a fostu „silită a mă destitui. Presidenta m'a „dispensat“ — fără drept — dela mai departea mea activitate: va să dice sum — în virtutea decretului chiar — secretar, — optiu a lucra în sinul comitetului, „pentru ca comitetul să-și potă continua lucrările sale pacnic“, dice hărtia. „Afară“ de comitetu potu lucra și scrie câtu vreu. D-lu F. H. Longin are însă dreptul a mă critica obiectiv, publicul va cumpăni „argumentele“. Ilu întreb însă și eu pe d-sa:

Cari sunt folosele practice a frământărilor, ce le-a produsu d-sa în casin, la institutul „Hunedora“ și la „reuniunea femeilor“ cu devisa „satisfacției“? Ore bine e, ca noi, Românii să ne totu sfășiem? Dela 5 Februarie până adă a trecut anul. Nu-i sunt destule „satisfacțiile“? Acum avem unu nou obiectu de certă, făritu de d-sa, „re-

tragerea damelor române“ dela „împărțirea darurilor“ pomului de crăciun.

Și fiindu vorbă despre „vătămări și purtare incualificabilă“, afle publicul și vătămările.

D-na casieră mi-a dicit, că „sum schlendrian, nu lucru nimic și nu mă interesez de reuniune“ D-na presidentă a consimțit prin tăcere, ținea i-sonu, eu le-am replicat: Mă iertați, d-nă presidentă și casieră, eu mi-am făcutu datorința, câtu v'ati interesat DV. și eu m'am interesat. Ambele m'au declarat înainte mamei mele și după intervenirea D-sale mai vortosu, de „omū fără crecere“, „crescere proută“ etc. Eră bărbatul de încredere F. H. Longin și-a permis alte vorbe, fără să fiă îndrămatu la ordine de presidentă.

Din parte m' incheiu discuțiunea cu observarea, că sum gata, în vederea unei înțelegeri, a conlucra sincer și hotărît pentru o împăciuire generală și îndestulătoare pentru ambe părțile.

Augustu A. Nicoard m. p.
secretar alu „reuniunii femeilor române din comit. Hunedorii.“

Cursul la bursa de Viena

din 16 Martie st. n. 1889.

Renta de aur 4%	101.40
Renta de hărtia 5%	94.25
Imprumutul căilor ferate ungare	146.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	99.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	120.—

Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune) - - - 114.50

Bonuri rurale ungare	104.75
Bonuri cu clasa de sortare	104.75
Bonuri rurale Banat-Timisu	104.75
Bonuri cu cl. de sortare	104.75
Bonuri rurale transilvane	104.75
Bonuri croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinu unguresc	99.85
Imprumutul pentru premiul unguresc	138.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedinului	127.—
Renta de hărtia austriacă	83.10
Renta de argint austriacă	84.—
Renta de aur austriacă	111.15
Losuri din 1860	140.50
Acțiunile băncii austro-ungare	893.—
Acțiunile băncii de credit ungar.	300.25
Acțiunile băncii de credit austr.	301.25
Galbeni împărătesc	5.70
Napoleon-d'ori	9.62 1/2
Mărci 100 imp. germane	59.52 1/2
Londra 10 Livres sterlinge	122.—

Numere singuratic din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se potu cumpăra în tutungeria I. Gross, în librăria Nicolae Ciurcu și Adolf Albrecht.

Editoru și Redactoru responsabilu:
Dr. Aurel Mureșianu.

Attenzione.

Autorită, Necozianti, — qualunque riceve subito e gratuitamente: Prospetti ecc. delle macchine da scrivere e da copiare, le piu nuove, piu solide ed a miglior mercato. Fabbrica di macchine da scrivere e da copiare. Berlino SW. Friedrichstrasse 243.

STABILIMENTUL DE CÉSORNICĂRIĂ
ce există de 81 ani cu celū mai bunū renume în Budapesta, IV. Waitznergasse No. 7.
alū lui
JOSEPH LECHNER
c. r. furnisorū alū Curții și alū Alteței Sale
c. r. Archiducelui Iosifū, recomandă cu prețuri eține sub garanție.

Césornice Remontoir pentru Dómne:
Césornice-Nickel 13 fl. — Césornice-Oțelū (Stahl-Uhren) 18 fl. —
Césornice de argintū 16 fl. — Césornice de aurū cu sticla de cristalū 25 fl. — Césornice de aurū cu capace duple 35 fl.

Césornice Remontoir pentru bărbați:
Cea mai bună calitate de césornice-Nickel adevărate de Helveția pentru ampoiații dela căile ferate, economi, lucrători etc. 12 fl.
Césornice de oțelū cu mecanismū cilindricū 15 fl.
Césornice de argintū cu sticla de cristal și mecanism-Anker 20 fl.
Césornice de argintū cu două capace și mecanism-Anker 24 fl.
Césornice de aurū cu sticla de cristalū și mecanism-Anker 40 fl.
Césornice de aurū cu două capace și mecanism-Anker 55 fl.

Comandele pentru provinciă cu rambursă postală.
Reparaturī de césornice se esecută în modulū celū mai bunū sub garanție.

„ARDELEANA“

INSTITUTŪ DE CREDITŪ ȘI DE ECONOMII, SOCIETATE PE ACTŪ IN ORĚȘTIE.

Contulū Bilanțului

Active.		Passive.	
fl.	cr.	fl.	cr.
Cassa în numărarū	3744 33	Capitalū socialū	
Cambie de bancă escomptate	228989 14	1500 acțiunī a fl. 50	75000 —
Imprumaturī pe ipotece	46981 75	Fondulū de rezervă	6112 13
Imprumaturī pe cambii cu acoperire hipotecară	40374 —	Fondulū pentru ajutorarea funcționarilor	318 —
Imprumaturī pe obligațiunī cu cavenți	28877 50	Depunerī pentru fructificare	176444 63
Imprumaturī pe efecte publice	293 —	Cambie de bancă reescomptate	74847 24
Mobilierū	512.54	Dividende neridicate	25 —
după amortisare de 10%	51.25	Interese anticipate pro 1889	3982 32
Spese de fundare	338.52	Diverse conturī creditore	947 89
după amortisare de 20%	67.70	Profitū curatū	12945 56
Diverse conturī debitore	630 94		
	350622 77		350622 77

Orăștie, la 31 Decemvrie 1888.

Iosifū de Orbonașiu m. p., Samuilū Popū m. p., Dr. Ioanū Mihu m. p., Aurelū Popovicu Barcianu m. p.,
membru alū direcțiunei. membru alū direcțiunei. directorū esecutiv. comptabilu.

Subsemnatulū comitetū amū esaminatū bilanțulū presentū și confrontându-lū cu registrele principale și ausiliare ale societății, ținute în bună regulă, l'amū găsitū în consonanță cu același și esactū.

Comitetulū de supraveghiare:

Laurianū Bercianu m. p. Nicolau Popovicu m. p. Dr. Stefanū Erdelyi m. p.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovū.

Cursulū pieței Brașovū

din 18 Martie st. n. 1889.

Bancnote romănesci Cump.	9.49	Vend.	9.52
Argintū romănescū	9.45	„	9.48
Napoleon-d'ori	9.61	„	9.63
Lire turcesc	10.84	„	10.88
Imperial	9.84	„	9.88
Galbin	5.62	„	5.65
Seris. fonic. „Albina“ 6%	101.—	„	—
„ „ „ 5%	98.50	„	99.—
Ruble rusesc	127.—	„	128.—
Discontulū	6 1/2—8% pe anū.		

Cea mai bună 66.36—35
Hărtie de țigarrete
este veritabilulū
LE HOUBLON
fabricatū francesū
de GAWLEY & HENRY, în PARIS
A se feri de imitațiune.

Acastă hărtia se recomandă cu căldură din partea domnilorū Dr. J. J. Pohl, D. E. Ludwig, D. M. Lippmann, profesorū de chimie la universitate din Viena, pentru curățenia sa absolută și pentru că nu are în consistența sa nici o materie stricăcioasă;

17, rue Béranget, à PARIS